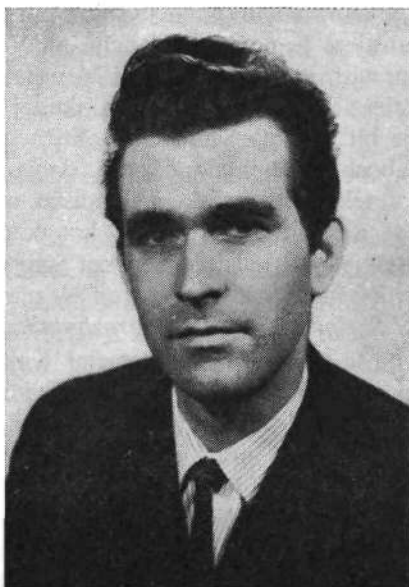

**Besedila
za preverjanje**

France
Vurnik

- V STISKALNICI   Nekje je pritajeno — umika se s trgov —
skozi zidovje tihe sobe se vsiljuje —
povsod na preži —
zmagovano in
nepremagano
mnenje —
sprožilec za odločanje
in izločanje
- O SVOBODI   nekoliko pozneje, ko je že uzakonjena —
v štirinajstih tezah za domače premišljevanje
- 1 — Zaprti med zidove,
obloženi z odvečnimi stvarmi
(za neprekinjeno potrjevanje),
da smo —
razmetavamo svoj čas:
  - 2 — kam s to svobodo
odločanja o samem sebi?
  - 3 — Ugasnila je melodija pesmi.

- 4 — Čakanje, dolgo čakanje,
da privre nova, sveža
kot potok v daljnem, tihem kraju.
- 5 — Za zdaj pa smo vse bolj tu:
izobilje v mejah,
ki jih določa gneča,
ta hrupna, dnevnim lovkam
podrejena gneča.
- 6 — V njej si vsakdo zase
postavlja zidove
za varnost,
za privid svobode.
- 7 — Samota varuje svobodo.
- 8 — V zbranosti je,
v zanesljivem odločanju.
- 9 — Preverjati, preverjati
iz dneva v dan:
- 10 — Kdo si?
- 11 — Kaj si lahko
v tej razdelitvi možnosti;
do svojega deleža
imaš pravico.
- 12 — Glina, izročena v obdelavo,
mora prej ali slej dobiti
svoje oblike,
sicer bo čas odvržen
v prazno.
(Kdo bo klical na odgovor?)
- 13 — Laže je utoniti v valovih dolžnosti,
ki te iz dneva v dan
premetavajo po reki življenja
kot iz trenutka v trenutek
pretehtavati smisel vsemu
opravljenemu in neopravljenemu
za včeraj in za jutri;
- 14 — da bi ne zajadrili v odvečnost
naravi sami,
v brezpogojen upor zoper njo
na tem nezanesljivem morju,
ki še vedno skriva v svojih globinah
plankton nepredvidljivih
presenečenj.

PREVERJANJA I.

Pesem uhaja z mladostjo in veter časa
zagrinja z gostimi oblaki in meglo
obzorje odločanja.

Končni cilj
postaja pljunek v vetru
(ali proti vetru —
to bi še oživljalo).

Vse dalj se odmika zemlja,
nič več nas ne priklepa nase:
skozi neskončni prostor letimo
v neznano in končni cilj
postaja pljunek v vetru.

Na pot, na pot!
Za studencem, ki odžeja,
da se razgrnejo zavese megle in teme
za trenutek videnja
in pomiritev odločanja.

II.

Z breze se je zgodaj obletelo listje.
Dolga bo zima in mrzla.
Pripravljeni smo nanjo.

Tudi zame zate se je začela zgodnja zima.
Nič ne pomaga: s hladom vsenaokrog;
najbolje bi jo bilo prespati kot medved
in priti ob pomladni odjugi na svetlo —
z novim upanjem.

Zima v duši. Zima v zemlji.
Čakanje in upoštevanje naravnih muhavosti.

III.

Čas priganja,
čas priganja:
treba se bo ozreti
po mirovanju daljnih zvezd.

Neznosna zagatnost —
in če zapiha veter
raznaša pelod strupenih rož.
Kako da jih nismo opazili
v botaniki našega življenja?

Čas priganja,
čeprav ne bo treba
polagati računov —

kako preprosto
odpada
jesensko listje.

IV.

Trpno in strpno stanje —
nizka meglica v jesenskem večeru.
Hrupni mir
in hoteni počitek
(beg pred nesmiselnim razdejanjem?)
(umik k virom,
k reki, ki je odplavila mladost?)
Neorganizirane in nehotene priprave
na nov spopad
s kugo časa,
z njegovo votlo praznino?

Samo nobenih organ-iz-acij,
nobenih sis-te-mov,
za božjo voljo,
saj smo stari že nekaj tisočletij —
stare starine starčevske:

vse je znano,
 samo pri oslovskem kašlju se še zatakne
 in potem po vrsti,
 pa ne kakor hiše v Trsti,
 kar tako, kar tako
 brez reda, ne-sistem-atično
 apatično, astmatično
 in napeto, ožeto,
 z obrazom mimo obraza,
 z veliko obrazov v eno smer
 z odprtimi usti in brez pričakovanja,
 da bo nad glavami
 zakrilila beseda zemlje
 in njene neizprosne kemije.

Sistem-
 atične
 besede,
 organ-
 izirane
 besede.

Odloča pa, ukazuje, rešuje in pogublja
 kemija zemlje
 kar brez formul,
 brez form;
 o ti brezoblična, ne-organ-izirana,
 nesistem-atična zemlja, zemljica —
 kruta dobrotnica,
 oblastnica uzakonjena
 brez volje teh,
 ki te teptajo . . .

Si bil na vrt? Si videl smrt? Se jo kaj bojiš?